

KORRALDUS

31.12.2025 nr DM-126852-32

Keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66 lg 2 p 1, 2, 3, § 69 lg 1, veeseaduse § 187 p-d 2 ja 9, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1 ja 4 ja lg 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4, lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 ning tuginedes OÜ Forek taotlusele nr T-KL/1022144-5 ja Lääneranna Vallavalitsuse 14.08.2024 otsusele nr 352, **otsustab** Keskkonnaamet:

1.1. muuta OÜ Forek (registrikood 14270074) Koonga maardlas Koonga II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr KMIN-112 vastavalt taotlusele:

1.1.1. liita keskkonnaloa nr KMIN-115 ja nr KMIN-112 ühtseks keskkonnaloaks nr-ga KMIN-112.

1.1.2. Nimetada liidetud mäeeraldised Koonga ja Koonga II ühise nimetusega Koonga dolokivikarjäär;

1.1.3. Koonga dolokivikarjääri valguva vee koguse vähendamiseks tuleb ettevõttel veealuse varu kaevandamiseks kasutada KMH alternatiivi IV – allpool põhjaveetasel paikneva varu kaevandamine võib toimuda vaid eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega.

1.1.4. Pikendada keskkonnaloa nr KMIN-112 kehtivust kuni 23.12.2055.

1.2. Seada keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse alapeatükis 3.4. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Avalikustada OÜ-le Forek kuuluva keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmine väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4. Tunnistada kehtetuks keskkonnaluba KMIN-115.

1.5. Korraldus jõustub OÜ-le Forek teatavastegemisest.

Keskkonnaluba KMIN-112 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

OÜ Forek (registrikood 14270074, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Pärnu mnt 158/1, 11317) (edaspidi *ettevõte*) esitas Keskkonnaametile 31.05.2024 Koonga dolokivikarjääri keskkonnaloa nr KMIN-112 muutmistaotluse (nõuetekohane taotlus registreeriti keskkonnaotsuste infosüsteemis (*KOTKAS*) 31.05.2024 dokumendina nr DM-126852-12, uuendatud taotlus registreeritud 04.07.2025 nr DM-126852-27). Keskkonnaamet võttis 20.06.2024 muutmistaotluse menetlusse (registreeritud KOTKAS-es 20.06.2024 dokumendina nr DM-126852-13). Keskkonnaamet palus eelhinnangu koostamise käigus taotluse kohta lisainformatsiooni 10.04.2025 kirjaga nr DM-126852-24. Vee erikasutuse osas täiendatud taotlus laekus Keskkonnaametile 04.07.2025 (KOTKAS 04.07.2025 nr DM-126852-27).

Taotlusega soovitakse liita kaks mäeeraldist (Koonga ja Koonga II dolokivikarjäärid), laiendada liidetud mäeeraldise teenindusmaad, korrigeerida mäeeraldiste lamamit ja viia keskkonnalubadega nr KMIN-115 ning KMIN-112 kaevandamiseks lubatud varuplokid ning kogused vastavusse maavarade registris arvel oleva plokiga. Samuti taotletakse ühtse keskkonnaloa kehtivusaja pikendamist 30 aasta võrra. Taotluse kohaselt muudetakse ka väljapumbatava põhjavee ja maavara kaevandamisel suublasse juhitava vee koguseid, kuna ka Koonga dolokivikarjääri mäeeraldiselt on kaevandamiseks vajalik veetaseme alandamine.

Koonga dolokivikarjäär asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Koonga külas, jäädes riigile kuuluvale katastriüksusele **Lubjakivi** (registriora nr 5623450, katastritunnus 33401:001:0372), sihtotstarve on mäetööstusmaa 100%, maaüksuse omanik on Eesti Vabariik, riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (70003158), Kliimaministeerium ja valitsema volitatud asutus on Maa- ja Ruumiamet (70003098); eraomandisse kuuluvale katastriüksusele **Kaevanduse** (registriora nr 13836750, katastritunnus 43001:001:0184, sihtotstarve 100% mäetööstusmaa) ja eraomandisse kuuluvale katastriüksusele **Männi** (registriora nr 4039150, katastritunnus 33404:002:0025, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Taotletava mäeeraldise pindala on 17,79 ha ning mäeeraldise teenindusmaa pindala on 28,43 ha.

Seisuga 31.12.2023 on taotletava Koonga dolokivikarjääri piires paikneva madalamargilise ehitusdolokivi kogus on 1591,718 tuh m³, millest kaevandatava maavaravaru kogus on 1585,718 tuh m³.

Keskmine tootmismaht aastas on 59 tuh m³.

Kaevandatud maa korrastatakse metsa- ja rohumaa ning veekoguks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (edaspidi *MaaPS*), veeseaduses (edaspidi *VeeS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (edaspidi *KeÜS*) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“

sätetatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 29.12.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 10.01.2024 kiri nr 9-3/24/21-2).

Mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei jää Natura 2000 võrgustiku ega looduskaitsealale, seal ei ole muinsuskaitseobjekte, samuti puudub hoonestus. Koonga dolokivikarjääri mäeeraldisse teenindusmaa läänepiiriga külgnevad vääriselupaigad VEP161127 ja VEP161128, vääriselupaik VEP161130 jääb mäeeraldisse teenindusmaa läänepiirist ~65 m kaugusele.

Lähimad majapidamised jäävad Koonga dolokivikarjääri mäeeraldisest ~570 m kaugusele edelasse Männi kinnistule (katastritunnus 33404:002:0024), ~850 m kaugusele lõunasse jäävad elamud kinnistutel Toome (katastritunnus 33404:002:0302), Antsu (katastritunnus 33404:002:0008), Kase (katastritunnus 33404:002:0248) ja Kuuse (katastritunnus 33404:002:0253). Kuuse, Kase, Antsu ja Toome kinnistud on liitunud vee-ettevõtja Matsalu Veevõrk AS ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooniga.

Taotletava Koonga dolokivikarjääri mäeeraldisel ja selle teenindusmaal ei paikne kaitsealuseid üksikobjekte.

2.2. Keskkonnaloa muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Vastavalt KeÜS § 47 lg 2 avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 20.06.2024 avalikustatud väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 20.06.2024 kirjaga nr DM-126852-14 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Kuni loa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus edastasid eraisikud 2 pöördumist (KOTKAS 16.07.2024 nr DM-126852-15 ja 23.07.2024 nr DM-126852-16). Pöördumisi on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.5.

Vastavalt KeÜS § 47 lg 6, kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende

andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lg 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lg 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet 01.12.2025 pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega KeÜS § 47 lg 2, haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 48 ja § 49 lg 1 ja 2 alusel avalikkusele tutvumiseks välja väljaandes Ametlikud Teadaanded, määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 28.11.2025 kirjaga nr DM-126852-29. Sama kiri saadeti ka loa taotlejale.

Ette antud aja jooksul esitas arvamuse Muinsuskaitseamet 01.12.2025 e-kirjaga (KOTKAS 02.12.2025 nr DM-126852-30).

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnaamet otsustas 30.12.2025 kirjaga nr DM-126852-31 „Koonga dolokivikarjääri keskkonnavaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ jätta algatamata KMH Koonga dolokivikarjääri keskkonnavaloa muutmise taotlusele.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või käitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Keskkonnaamet otsustas 30.12.2025 kirjaga nr DM-126852-31 „Koonga dolokivikarjääri keskkonnavaloa muutmistaotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ jätta algatamata KMH Koonga dolokivikarjääri keskkonnavaloa muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnavaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4.).

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnaluba nr KMIN-112 vastavalt OÜ Forek poolt 04.07.2025 esitatud taotlusele nr T-KL/1022144-5.

3.2.1. Maavara kaevandamine

Taotlusega soovitakse liita kaks mäeeraldist (Koonga ja Koonga II dolokivikarjäärid), laiendada liidetud mäeeraldise teenindusmaad, korrigeerida mäeeraldiste lamamit ning viia keskkonnalubadega nr KMIN-115 ja KMIN-112 kaevandamiseks lubatud varuplokid ning kogused vastavusse maavarade registris arvel oleva plokiga. Samuti taotletakse ühtse keskkonnaloa kehtivusaja pikendamist 30 aasta võrra.

3.2.2. Vee erikasutus

Käitajal on keskkonnaluba vee erikasutuseks vajalik kui alandatakse põhjaveetaset ja pumbatakse välja karjääri kogunevat põhjavett ning juhitakse suublasse maavara kaevandamisel eemaldatavat vett (VeeS § 187 p-d 2 ja 9).

Muudetud keskkonnaluba nr KMIN-112 annab ettevõttele Koonga dolokivikarjääri mäeeraldisel õiguse maavara kaevandamiseks ja vee erikasutuseks. KeÜS § 41 lg 4 kohaselt antakse omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud tegevusteks üks keskkonnaluba.

3.2.2.1. Lubatav tegevus vee erikasutuseks

Ettevõttel on lubatud muudetud keskkonnaloaga nr KMIN-112 Koonga dolokivikarjääris põhjaveevõttu (karjäärist väljapumbatav vesi) ja maavara kaevandamisel eemaldatava vee suublasse, rajatavasse kraavi (kood VEE1116202), juhtimist Koonga II veelase (kood PM010) väljalaskme kaudu: ajavahemikus 2025-2028, kontuurtranšee ja veetõkke rajamise ajal, 316 000 m³ aastas ja ajavahemikus 2029-2055, peale kontuurtranšee ja veetõkke rajamist, 208 000 m³ aastas.

Koonga dolokivikarjäär on keeruliste hüdrogeoloogiliste ja hüdroloogiliste tingimustega. Kasulik kaevandatav dolokivikiht jääb enamusmahu vee alla. Seetõttu on kaevandamiseks vajalik veetaseme alandamine. Veetaseme alandamisel tuleb kasutada 2008. aastal koostatud KMHs väljatoodud alternatiivi IV. Peale veepealse varu kaevandamist ning enne alumise, veelase astangu kaevandamist, peab ettevõtte rajama pikki mäeeraldise piiri varude põhjani mööda mäeeraldise kontuuri kontuurtranšee ja veetõkke.

Enne Koonga II veelase (kood PM010) väljalaskme kaudu liigvee karjäärist väljapumpamist tuleb rajada settebassein(id) heljumi setitamiseks ja lasta ärajuhitaval veel settebasseinis selgineda.

Muudetud keskkonnaloaga nr KMIN-112 kehtestatakse põhjaveevõtu lubatud kogused ja aeg

veehaarete ning põhjaveekihtide kaupa (tabel V2.); võetava vee ja seire nõuded, sealhulgas veearvestuse pidamise, põhjaveetaseme mõõtmise, proovivõtu- ja analüüsinõuete ning täiendavad nõuded seire läbiviimiseks (tabel V3.); väljalaskmed ja lubatud saasteainete kogused väljalaskmete ning saasteainete kaupa, sealhulgas lubatud arvestuslik vooluhulk ja saasteainete suurim lubatud sisaldus heitvees saasteainete kaupa (tabel V4.); väljalaskme seire nõuded (tabel V7); keskkonnaohu vältimise ja keskkonnariski vähendamise meetmed ning nende rakendamise tähtajad (tabel V16.) ning nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17) (VeeS § 193 lg 1 p 1-10).

3.2.2.2. Täiendavad kaalutlused vee erikasutuseks

Kavandatava tegevusega avaldub peamine mõju pinna- ja põhjaveele. Ärajuhitav vesi moodustub karjääri külgnevatest kivimitest sisse voolavast põhjaveest, sademete ja lume sulamise veest. Veealuse kasuliku kihi kaevandamiseks on vajalik alandada põhjaveetaset, st välja pumbata karjääri kogunevat vett, et tehnika saaks töötada kuival lubja-dolokivimi pinnasel (nn paepinnasel). Koonga dolokivikarjäärist juhitakse maavara kaevandamise eesmärgil sademe- ning kivimitest sissevalguv põhjavesi väljalaskmest rajatava kraavi kaudu suublasse.

Väljapumbatava liigvee ärajuhtimiseks rajatakse ca 700 m pikkune kraav (kood VEE1116202), mis suubub Nurme kraavi (kood VEE1116201), mis omakorda suubub Võitra kraavi (kood VEE1116200) ja sealt edasi ca 5,9 km kaugusel Vanamõisa jõkke (VEE1116100), Vanamõisa pinnaveekogumisse (kood 1116100_1).

Peamiseks saasteaineks, mis dolokivikarjääris toimuvate tööde käigus tekib ning veekeskkonda satub, on lõhkamistööl tekkinud heljum. Enne vee karjäärist väljapumpama asumist tuleb rajada settebassein(id) heljumi setitamiseks ja lasta ärajuhitaval veel settebasseinis selgineda. Väljajuhitava vee viibeag settebasseini(de)s peab olema piisavalt pikk heljumi settimiseks. Karjäärivee settimiseks rajatud settetiik peab olema dimensioneeritud nii, et see tagaks loaga määratud heljumi piirkonsentratsioonide mitteületamise väljajuhitavas vees. Settebassein peab olema rajatud enne veealuse varu kaevandamist ja liigvee karjäärist ärajuhtimise alustamist ehk enne kontuurtranšee ja veetõkke rajamist.

Osa tekkivat heljumit võib sadestuda karjääri põhjale ning infiltreeruda põhjavette, kuid suurem osa heljumist sadestub veest välja siiski karjääri vahetus läheduses. Rajatavat kraavi (kood VEE1116202) ja Nurme kraavi (kood VEE1116202) on vajalik perioodiliselt puhastada.

Liigvesi juhitakse karjäärist välja Koonga II veelase (kood PM010) väljalaskme kaudu, väljalaskme koordinaadid on X: 6494889, Y:508962.

Karjääri valguva vee koguse vähendamiseks tuleb ettevõttel veealuse varu kaevandamiseks kasutada KMH alternatiivi IV – allpool põhjaveetasel paikneva varu kaevandamine võib toimuda vaid eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega.

Keskkonnaamet muutis keskkonnaloaga nr KMIN-112 väljalaskmest suublasse juhitava vee lubatud vooluhulkasid vastavalt esitatud vooluhulkade arvutustele.

korrastamisel veekogu maksimaalne sügavusega kuni 7,0 m.

Vooluhulga arvutustest valiti veetaseme alanduseks 6 m, lähtuvalt mäeeraldise lamamist ja KMH-s toodud keskmist põhjaveetasemest. Veealusel kaevandamisel sissevoolul tranšeelõiku oli 6 meetrisel veetaseme alandusel maksimaalne mõjuraadius kaeveõõne keskpunktist ~1088 m ehk kaeve äärest ~1053 m. Sissevool karjääri pärast tranšee valmimist veevarutuse seisukohast oluline mõju põhjaveetasemetele avaldub karjääri piirilt kuni ~244 m kaugusele.

Tulenevalt kivimite heterogeensusele ei saa täiel määral siiski välistada teatavat mõju ka kuni ~1 km kaugusel asuvate kaevude veetasemetele. Juhul kui kaevude veetase või -kvaliteet on Koonga karjääride kaevandamise mõju tulemusel oluliselt kahjustada saanud, tagab ettevõtte alanduslehti piirkonda jäävates kaevudes veevarustuse säilimise, filtrite paigaldamise, olemasolevate kaevude korrastramise või uute puurkaevude rajamise.

Kavandatav tegevus mõjutab Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumit, mida on käsitletud Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas (*Lääne-Eesti VMK*). Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumi koondseisund on Lääne-Eesti VMK kohaselt 2020. aasta seisuga hinnatud halvaks, seejuures on keemiline seisund halb ning koguseline seisund hea.

Karjäärist väljapumbatav vesi juhitakse rajatavasse kraavi (kood VEE1116202), mis hakkab kulgema paralleelselt Vanamõisa-Koonga-Ahaste maanteega (16176). Rajatavast kraavist jõuab vesi ca 700 m kaugusel Nurme kraavi (kood VEE1116202) ja sealt Võitra kraavi (kood VEE1116200) kaudu ca 5,9 km kaugusel Vanamõisa jõkke (kood VEE1116100), Lääne-Eesti VMK kohaselt moodustatud Vanamõisa pinnaveekogumisse (kood 1116100_1), mille koondseisund on 2022. aasta seisuga hinnatud heaks. Nii ökoloogiline kui keemiline seisund on hea. Vanamõisa pinnaveekogumile ei ole kaevandamisega olulist negatiivset mõju ette näha.

Kavandatava tegevusega ei tohi nii põhja- kui ka pinnaveekogumite koondseisundid halveneda. Lääne-Eesti VMK 2022-2027 nähakse ette kogumite hea seisundi saavutamine aastaks 2027.

3.2.2.3. Naftasaaduste ainerühma määratluse täpsustus

Keskkonnaamet muudab läbivalt luba, asendades saasteaine „Naftasaadused“ saastenäitajaga „Naftasaadused (süsivesinikud C10–C40)“.

Keskkonnaministri 08.11.2019.a määrust nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) muudeti taristuministri 21.11.2024 määrusega nr 73 „Keskkonnaministri 8. novembri 2019. a määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ muutmine“. Keskkonnaloal tuleb määruse nõuetega kooskõlla viia.

Määruse nr 61 muutmisel täpsustati lisas 1 naftasaaduste ainerühma määratlust. Naftasaaduste piirväärtus kehtestati süsivesinike ahelate C10–C40 summale.

Sarnaselt on naftasaaduste ainerühma piirväärtus kehtestatud süsivesinike ahelate C10–C40 summa alusel ka pinnaveele (keskkonnaministri 24.07.2019 määrus nr 28 „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimekiri, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekirjaga seotud tegevused“) ja pinnasele (keskkonnaministri 28.06.2019 määrus nr 26 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“).

Naftasaaduste ainerühma kuuluvate süsivesinike C10-C40 summa määratakse laboratoorselt gaasikromatograafilisel meetodil (EVS-EN ISO 9377-2 või samaväärne). Meetod sobib naftasaaduste sisalduse määramiseks pinna-, põhja-, joogi-, heit- ja reoveest ning on laborites kasutusel olevatest naftasaaduste analüüsimeetoditest kõige täpsem ja madalaima määramispiiriga (5 µg/l).

Eesti Akrediteerimiskeskuse antud akrediteerimistunnistuste (Eesti Akrediteerimiskeskuse internetilink: <https://www.eak.ee/?pageId=81>) kohaselt on süsivesinike C10-C40 analüüsimeetod EVS-EN ISO 9377-2 kasutusel OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus (sh mere-, pinna-, reo-, heit- ja sademevesi) ja aktsiaseltsi TALLINNA VESI (pinna-, reo-, heit- ja sademevesi) laborites.

3.3. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

MaaPS § 1 lg 3 lähtuvalt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lg 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Vastavalt MaaPS § 48 annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 66 lg 2 p 3 alusel võib kaevandamisluba muuta, kui loa omaja taotleb kaevandamislubade liitmist.

MaaPS § 69 lg 1 lähtuvalt võib loa omaja soovil kaevandamisloa andja liita sama loa omaja kõrvuti asetsevatele mäeeraldistele antud kaevandamisloa, andes uue kaevandamisloa, millele on asjakohases ulatuses märgitud liidetud kaevandamislubadele kantud andmed. MaaPS § 69 lg 2 kohaselt võib liita ainult sama maardla piiresse antud lube.

Kaevandamislubade taotluse alusel liidetakse kaks olemasolevat, kõrvutiasetsevat aktiivset karjääri. Lubade liitmisel ei muutu kaevandamise tehnoloogia ega mõjud keskkonnale võrreldes varasemalt eraldi planeeritud kaevandamistega.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 2 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist. MaaPS § 67 lõike 1 alusel, kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul ei ole kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendatud või

kaevandatud maa ei ole korrastatud, pikendab kaevandamisloa andja loa omaja taotluse alusel loa kehtivust aja võrra, mis on vajalik maavara ammendamiseks.

Taotluse kohaselt soovitakse ka mäeeraldise teenindusmaad laiendada. Koonga dolokivikarjäär puhul on tegemist keeruliste hüdrogeoloogiliste ja hüdroloogiliste tingimustega karjääriga. Kuna karjäär on hooajati vee all, siis sisuliselt ei ole võimalik Koonga oludes mäeeraldise peale ladusid teha. Vee alla jäämine rikub kvaliteeti ja laod piiravad ka tööde tegemise suunda. Teenindusmaa laiendamine võimaldab ala kasutada ladude paigaldamiseks, kattepinnast ajutiseks ladustamiseks enne nõlvade täitmist, kraavi ja settebasseini rajamiseks ja tee teenindusmaa koosseisu viimiseks. Esimese asjana rajatakse lõunapiirile müratõkkevall (kõrgus vastavalt vajadusele siis 3-5 m). Selleks, et Koonga maardla keerulistes hüdrogeoloogilistes ja – loogilistes tingimustes efektiivsemalt ehitusmaterjale toota, soovitakse laiendada ka uue mäeeraldise teenindusmaad lõuna suunas.

Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 saadab keskkonnanloa andja kaevandamise keskkonnanloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud Lääneranna Vallavalitsusele 20.06.2024 kirjaga nr DM-126852-13. Lääneranna Vallavalitsus nõustus 14.08.2024 otsusega nr 352 (KOTKAS 19.08.2024 nr DM-126852-19) keskkonnanloa muutmise tingimuslikult. Kohaliku omavalitsuse tingimuslikku otsust on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

Vastavalt MaaPS § 50 lg 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lg 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Koonga dolokivikarjääri keskkonnanloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt tootmisprotsessis kaevandamisjäätmeid ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse karjääri korrastamisel ning korrastamiseks mittevajalik katend turustatakse või võõrandatakse vastavalt kehtivale seadusele.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 55 lg 2 p 1-9 ja lg 3 p 2-3 toodud asjaolusid Koonga dolokivikarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

Vastavalt MaaPS § 55 lg 2 p 11 keeldutakse keskkonnanloa andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanloa andmisega. Lääneranna Vallavalitsus nõustus 14.08.2024 otsusega nr 352 (KOTKAS 19.08.2024 nr DM-126852-19) keskkonnanloa muutmise

tingimuslikult. Seega ei esine MaaPS § 55 lg 2 p 11 kohast keeldumise alust.

Vastavalt MaaPS § 55 lg 2 p 12 keeldutakse keskkonnaloa andmisest, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 30.12.2025 kirjaga nr DM-126852-31 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Vastavalt MaaPS § 55 lg 3 p 1 võib kaevandamisloa andmisest keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. OÜ Forek ei ole seisuga 30.12.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Muu hulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lg 2 p 10 kohast keeldumise alust. Tegemist on olemasolevate mäeeraldiste liitmisega üheks mäeeraldiseks. Maavarade seisukohast on otstarbekas varud juba avatud maardlas lõpuni ammendada.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Vastavalt HMS § 3 lg 1 võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 1 p 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Kehtivale Koonga dolokivikarjääri keskkonnaloale nr KMIN-115 on kantud järgmised täiendavad tingimused:

1. enne kaevandamise alustamist esitada Keskkonnaministeeriumile läbivaatamiseks seireprogramm. Programmi koostamisel lähtuda KMH aruande peatükis 8

- „Keskonnaseisundi jälgimine, vajadus ja suund“ esitatud alapunktidest;
2. kaevandamisel tuleb kasutada KMH aruandes toodud alternatiivi IV - allpool põhjaveetaset paikneva varu kaevandamine eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega;
  3. tagada mäeeraldise või selle teenindusmaa piirides absorbeerivate materjalide (saepuru, liiv, turvas) olemasolu võimalike avariolukordade likvideerimiseks;
  4. korraldada kütuse ja õlide ladustamine ning hoida neid selleks otstarbeks mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumil kohandatud platsil;
  5. rajada kaevandamisel ja kaevisse laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumil teenindusplats, et vältida kütuse- ja õlileket pinnasesse ja põhjaveetesse;
  6. puur-lõhketööde tegemine on lubatud ainult tööpäevadel ajavahemikul kella 9.00 kuni 21.00;
  7. lõhkamine on keelatud põhja- ja loodetuule korral, kui tuule kiirus on suurem kui 5 m/s;
  8. väljaveotee rajada vastavalt KMH aruande joonisele 6.3;
  9. vastavalt kehtestatavale planeeringule rajada müra ja tolmu mõju vähendamiseks ümbersõidutee Koonga külast ühe aasta jooksul ja katta see tolmuva kattega kahe aasta jooksul karjääri avamisest;
  10. kahe aasta jooksul karjääri avamisest rajada koostöös Maanteeametiga tolmuva kate:
    - 1) karjääri väljaveoteele Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee poolsele 100 m pikkusele lõigule;
    - 2) Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja karjäärist väljuva tee ristmikust kuni Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja Kalli-Pärnu-Jaagupi tee ristmikuni;
    - 3) Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja karjäärist väljuva tee ristmikust 50 m pikkusele lõigule Vanamõisa suunal;
  11. kahjustada ei tohi mäeeraldise piirist väljapoole jäävaid vääriselupaikasid (VEP nr 161127, VEP nr 161128, VEP nr 161130). Selleks rajada tihendatud katendimaterjalist tõke põhjavee dreenimise vältimiseks ning jätta vääriselupaikade poolsesse osasse mäeeraldise teenindusmaale seitsme meetrine kaitsemetsa riba, mille ette karjääri poole kujundada kolme meetri kõrgune ja alt üheksa meetri laiune puistanguvall;
  12. metsa raadamist teha järk-järgult mäetööde eest (200 m laiuste lankidega);
  13. võtta kasutusele meetmed (niisutada või pesta kasutatavaid teid karjääris ja selle vahetus läheduses) tolmu leviku tõkestamiseks kuival perioodil;
  14. kasutada tehniliselt korras olevaid masinaid;
  15. viia purustus-sorteerimissõlm esimesel tehnoloogilisel võimalusel karjääri põhja ning paigutada väljaveotee lähedusse;
  16. kehtestatud piirnorme ületava keskkonnamõju ilmnemisel peatada kohe kaevandamine;
  17. õnnetuse korral teavitada viivitamatult Tehnilise Järelevalve Ametit, Päästeametit, Keskkonnaametit ja kohalikku omavalitsust;
  18. mäeeraldisel paiknevad III kaitsekategooria taimed (leitud KMH botaanilise inventuuri käigus) istutada ümber enne kaevandamise alustamist;
  19. katendi eemaldamisel arheoloogiliste leidude ilmnemisel (alal võib esineda kalmeid) kaevandamine peatada ning leidudest teatada Muinsuskaitseametile;
  20. karjääri perimeetri nõlvad kujundada kaevandamise käigus, selleks võib kasutada maavara katendit ning maavara töötlemisel ülejäänud peenfraktsiooni;

21. küsida korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimusi mõistliku aja jooksul pärast kaevandamisloa saamist, kuid hiljemalt kolm aastat enne loa kehtivusaja lõppemist. Mitte hiljem kui kolm kuud enne kaevandamisloa kehtivusaja lõppemist esitada loa andjale taotlus kaevandamisega rikutud maa korrastamise lõpetamise vormistamiseks.

Kehtivale Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloale nr KMIN-112 on kantud järgmised täiendavad tingimused:

1. Kaevandamisel tuleb kasutada KMH aruandes toodud alternatiivi IV - allpool põhjaveetaset paikneva varu kaevandamine eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega
2. Tagada mäeeraldisel või selle teenindusmaa piirides absorbeerivate materjalide (saepuru, liiv, turvas) olemasolu võimalike avariolukordade likvideerimiseks
3. Korraldada kütuse ja õlide ladustamine ning hoidma neid selleks otstarbeks mäeeraldisel või selle teenindusmaa territooriumil kohandatud platsil
4. Rajada kaevandamisel ja kaevisel laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks mäeeraldisel või selle teenindusmaa territooriumil teenindusplats, et vältida kütuse- ja õlileket pinnasesse ja põhjaveesse
5. Puur-lõhketoote tegemine on lubatud ainult tööpäevadel ajavahemikul kella 9.00 kuni 21.00
6. Lõhkamine on keelatud põhja- ja loodetuule korral, kui tuule kiirus on suurem kui 5 m/s
7. Väljaveotee rajada läbi Mäni kinnistu (katastritunnus 33404:002:0025).
8. Vastavalt kehtestatavale planeeringule rajada müra ja tolmu mõju vähendamiseks ümbersõidutee Koonga külast ühe aasta jooksul ja katta see tolmuva kattega kahe aasta jooksul karjääri avamisest
9. Kahe aasta jooksul karjääri avamisest rajada koostöös Maanteeametiga tolmuva kate:
  - 1) karjääri väljaveoteele Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee poolsele 100 m pikkusele lõigule;
  - 2) Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja karjäärist väljuva tee ristmikust kuni Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja Kalli-Pärnu-Jaagupi tee ristmikuni;
  - 3) Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee ja karjäärist väljuva tee ristmikust 50 m pikkusele lõigule Vanamõisa suunal
10. Kahjustada ei tohi mäeeraldisega 6,5 m ulatuses kattuvat vääriselupaika (VEP nr 161127). Selleks rajada tihendatud katendimaterjalist tõke põhjavee drenimise vältimiseks ning jätta vääriselupaikade poolsesse osasse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaale 17 meetrine kaitsetsoon 7 meetrise kaitsemetsa ribaga, mille ette kujundada kolme meetri kõrgune ja alt üheksa meetri laiune puistanguvall (selgitav joonis toodud KMH aruande joonisel 7.1). Vääriselupaigast 17 m kaitsetsooni ulatuses on kaevandamine keelatud
11. Metsa raadamist teha järk-järgult mäetööde eest (200 m laiuste lankidega)
12. Võtta kasutusele meetmed (niisutada või pesta kasutatavaid teid karjääris ja selle vahetus läheduses) tolmu leviku tõkestamiseks kuival perioodil
13. Kasutada tehniliselt korras olevaid masinaid
14. Viia purustus-sorteerimissõlm esimesel tehnoloogilisel võimalusel karjääri põhja ning paigutada väljaveotee lähedusse

15. Kehtestatud piirnorme ületava keskkonnamõju ilmnemisel kohe peatada kaevandamine
16. Õnnetuse korral teavitada viivitamatult Tehnilise Järelevalve Ametit, Päästeametit, Keskkonnaametit ja kohalikku omavalitsust.
17. Karjääri perimeetri nõlvad kujundada kaevandamise käigus, selleks võib kasutada maavara katendit ning maavara töötlemisel ülejäänud peenfraktsiooni
18. Küsida korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimusi mõistliku aja jooksul pärast kaevandamisloa saamist, kuid hiljemalt kolm aastat enne loa kehtivusaja lõppemist. Mitte hiljem kui kolm kuud enne kaevandamisloa kehtivusaja lõppemist esitada loa andjale taotlus kaevandamisega rikutud maa korrastamise lõpetamise vormistamiseks.

Koonga dolokivikarjääri kõrvaltingimused nr 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20 ja 21 ühtivad Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa kõrvaltingimustega nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ja 18. Eelpool nimetatud tingimused kantakse ka muudetavale loale. Koonga dolokivikarjääri tingimused nr 18 ja 19 jäävad kehtima ja kantakse liidetud loale.

Koonga dolomiidikarjääri keskkonnaloa tingimuse nr 1 kohane seirekava on Keskkonnametile esitamata. Küll aga on esitatud Koonga II keskkonnaloa kohta vastav seirekava. Lubade liitmisel tuleb olemasolevat Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa seirekava täiendada. Loale kantakse tingimus järgmises sõnastuses:

6 kuu jooksul peale lubade ühendamist esitada täiendatud seireprogramm. Programmi koostamisel lähtuda KMH aruande peatükis 8 „Keskkonnaseisundi jälgimine, vajadus ja suund“ esitatud alapunktidest.

Vääriselupaikadega seotud kõrvaltingimuse korrigeeritakse vastavalt eelhinnangus toodule.

Väljasõidutee rajamiseks kohaldatud tingimused (Koonga dolokivikarjääri tingimus nr 8 ja Koonga II dolokivikarjääri tingimus nr 7) eemaldatakse kuna väljaveotee on juba rajatud läbi Männi kinnistus, mis ühendab karjääri Vanamõisa-Koonga-Ahaste kõrvalmaanteega (16176).

Samuti on rajatud ümbersõidutee Koonga külast (Koonga dolokivikarjääri tingimus nr 9 ja Koonga II dolokivikarjääri tingimus nr 8), mistõttu vastav tingimus loalt eemaldatakse.

Koonga dolokivikarjääri keskkonnaloa kõrvaltingimus nr 10 ja Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa kõrvaltingimus nr 9 eemaldatakse, kuna Vanamõisa-Koonga-Ahaste tee on juba mustakattega.

Eelhindamise tulemusena tuleb keskkonnaloa muutmisel arvestada järgmiste täiendavate tingimustega:

Kaevandamise mõju hindamiseks ja tuvastamiseks pinnaveele tuleb karjääri väljalaskmes teostada vee saasteainete seiret. Seiratavateks näitajateks on biokeemiline hapnikutarve (BHT₇), heljum, keemiline hapnikutarve (KHT), naftasaadused (süsivesinikud C₁₀ - C₄₀), pH. Heljumi koguse vähendamiseks pinnavees tuleb rajada settebassein(id), mille maht peab olema

ärajuhitava vee jaoks piisav ning võimaldama viibeaja heljumi seadmiseks.

1. Põhjaveetaseme liigse alandamise vältimiseks tuleb veealuse varu kaevandamiseks rakendada KMH aruande alternatiivi IV – allpool põhjaveetasel paikneva varu kaevandamine eelnevakontuurtranšee ja veetõkke rajamisega.

2. Männi, Ame ja Vanatoa kinnistutel asuvatest kaevudest tuleb üks kord kvartalis seirata järgmisi näitajaid: sulfaat (SO_4), üldraud ($\text{Fe}_{\text{üld}}$), hägusus, temperatuur, pH, elektrijuhtivus.

3. Naftasaaduseid (süsivesinikud C4-C10) tuleb seirata vajadusel. Lisaks tuleb mõõta põhjaveetasel.

4. Kui kaevude vees suureneb lõhkamise ajal ja järgselt hägusus, siis on soovitatav seirata enne lõhkamist, lõhkamise ajal ja pärast lõhkamist vees hägususe muutumist. Õlilaikude ilmnemisel karjäärialal oleval kraavis või veesilmades tuleb võtta kasutusele vastavad meetmed reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks ning alustada naftasaaduste (süsivesinikud C4-C10) seiramist väljalasus sagedusega 1 kord nädalas kuni reostus on likvideeritud. Juhul kui puurkaevus veetase langeb või põhjavee kvaliteet halveneb, siis tuleb kontrollida, kas olemasolev kaev suudab tagada elamu varustatuse nõuetekohase olmejoogiveega.

5. Samuti tuleb selgitada välja veetaseme ja veekvaliteedi muutuste põhjused. Juhul kui kaevude veetase või -kvaliteet on Koonga dolokivikarjääri kaevandamise mõju tulemusel oluliselt kahjustada saanud, tuleb ettevõtte tagada alanduslehtri piirkonda jäävates kaevudes veevarustuse säilimise, filtrite paigaldamise, olemasolevate kaevude korrastamise või uute puurkaevude rajamise.

6. VEP nr 161127 lõunapiiril tuleb seirata põhjaveetasel kahes seirepunktis veetaseme alandamise ajal. Keskkonnaamet sätestab põhjaveetaseme seire kahes seirepunktis nr 1 ja 2 (seirepuurkaevud koodidega PRK0076324 ja PRK0076323) kaevandamise ajal, seiresagedusega üks kord kvartalis. Kui seire tulemustest järeldub veetaseme püsiv alanemine VEP lõunapiiril, tuleb rakendada täiendavaid meetmeid veerežiimi säilitamiseks.

7. Karjäärimasinate avariide ennetamiseks tuleb neid perioodiliselt kontrollida ja hooldada selleks ette nähtud hooldusplatsil, kus peavad olema õli kogumise ja tõrje vahendid. Juhul kui mäetööde käigus tekib avari, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele. Juhul kui naftasaadused (süsivesinikud C10–C40) satuvad siiski põhjavette, on üheks levinumaks puhastusmeetodiks reostunud vee välja pumpamine. Juhul kui põhjavee tase on maapinna lähedal, siis on võimalik õlifaas reostunud vee pinnalt juhtida drenidega õlipüüdjatesse. Reostunud vesi tuleb enne loodusesse juhtimist puhastada. Õlilaikude ilmnemisel karjäärialal oleval kraavis või veesilmades tuleb võtta kasutusele vastavad meetmed reostuse tõkestamiseks ja likvideerimiseks ning alustada naftasaaduste (süsivesinikud C10–C40) seiramist väljalasus sagedusega üks kord nädalas kuni reostus on likvideeritud.

8. Kaebuste esinemisel tuleb loa omanikul aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes läbi viia müra ja tolmuosakeste kontsentratsiooni mõõtmise kaebuse esitaja katastriüksusel ning piinormide ületamisel korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt, mis edastatakse ka Keskkonnaametile

9. Kaevandamisala kasutusele võttu jätkata ning seejärel see korraldada vastavalt maavara ammendumisele etapiviisiliselt.

10. Kaevandamise ajal tuleb tagada loomade ohutus (nt üks karjääri nõlv lauge, et loomad saavad vajadusel karjäärist välja). Samuti tuleb arvestada sellega, et korraldamisel rajatakse veekogule lauged nõlvad, mis tagavad ulukite ohutuse. Veekogu rajamisel võiks planeerida ka madalama veesügavusega alasid, mis kiirendavad veekogu looduslikku taimestumist.

11. Metsamaaks korraldamisel tuleb rakendada bioloogilist korraldamist kasutades pärismaiseid puuliike, mis sobivad antud kasvukoha tingimustesse. Tagamaks loomade läbipääsu alalt tuleks võimalusel hoiduda piirete rajamisest, v.a. vajadusel katendist vallid kuivendusmõjude, müra ja tahkete osakeste leviku vähendamiseks. Vallid võiksid piirata mäeeraldist vältimaks loomade karjääri tekkinud veekogusse sattumist, kuid võimalusel võiks teenindusmaa jääda vallideta lubades nii loomade läbiliikumist alalt. Eelpooltoodud leevendusmeetmed vähendavad kavandatava tegevuse mõju rohevõrgustikule veelgi.

12. Kahjustada ei tohi mäeeraldisega piirnevaid vääriselupaikasid. Selleks rajada tihendatud katendimaterjalist tõke põhjavee drenimise vältimiseks ning jätta vääriselupaikade poolsesse osasse mäeeraldisest ja mäeeraldisest teenindusmaale 17 meetrine kaitsetsoon 7 meetrise kaitsemetsa ribaga, mille ette kujundada kolme meetri kõrgune ja alt üheksa meetri laiune puistanguvall (selgitav joonis toodud KMH aruande joonisel 7.1). Vääriselupaigast 17 m kaitsetsooni ulatuses on kaevandamine keelatud;

Eelpool nimetatud tingimused nr 1-8 lisatakse loa vormil tabelitesse V3., V7., V16., V17. Ülejäänud tingimused lisatakse loale kõrvaltingimusteks

Kokkuvõtvalt kantakse loale järgmised kõrvaltingimused:

1. 6 kuu jooksul peale lubade ühendamist esitada täiendatud seireprogramm. Programmi koostamisel lähtuda KMH aruande peatükis 8 „Keskkonnaseisundi jälgimine, vajadus ja suund“ esitatud alapunktidest;
2. kaevandamisel tuleb kasutada KMH aruandes toodud alternatiivi IV - allpool põhjaveetaset paikneva varu kaevandamine eelneva kontuurtranšee ja veetõkke rajamisega;
  1. enne Koonga II veelase (kood PM010) väljalaskme kaudu liigvee karjäärist väljapumpamist tuleb rajada settebassein(id) heljumi setitamiseks;
  2. väljapumbatava liigvee ärajuhtimiseks rajada ca 700 m pikkune kraav (kood VEE1116202), mis suubub Nurme kraavi (kood VEE1116201)
3. tagada mäeeraldisest või selle teenindusmaa piirides absorbeerivate materjalide (saepuru, liiv, turvas) olemasolu võimalike avariilukordade likvideerimiseks;
4. korraldada kütuse ja õlide ladustamine ning hoida neid selleks otstarbeks mäeeraldisest või

- selle teenindusmaa territooriumil kohandatud platsil;
5. rajada kaevandamisel ja kaevise laadimisel ning transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumil teenindusplats, et vältida kütuse- ja õlileket pinnasesse ja põhjavele;
  6. puur-lõhketööde tegemine on lubatud ainult tööpäevadel ajavahemikul kella 9.00 kuni 21.00;
  7. lõhkamine on keelatud põhja- ja loodetuule korral, kui tuule kiirus on suurem kui 5 m/s;
  8. metsa raadamist teha järk-järgult mäetööde eest (200 m laiuste lankidega);
  9. võtta kasutusele meetmed (niisutada või pesta kasutatavaid teid karjääris ja selle vahetus läheduses) tolmu leviku tõkestamiseks kuival perioodil;
  10. kasutada tehniliselt korras olevaid masinaid;
  11. viia purustus-sorteerimissõlm esimesel tehnoloogilisel võimalusel karjääri põhja ning paigutada väljaveotee lähedusse;
  12. kehtestatud piirnorme ületava keskkonnamõju ilmnemisel kohe peatada kaevandamine;
  13. õnnetuse korral teavitada viivitamatult Tehnilise Järelevalve Ametit, Päästeametit, Keskkonnaametit ja kohalikku omavalitsust;
  14. mäeeraldisel paiknevad III kaitsekategooria taimed (leitud KMH botaanilise inventuuri käigus) istutada ümber enne kaevandamise alustamist;
  15. katendi eemaldamisel arheoloogiliste leidude ilmnemisel (alal võib esineda kalmeid) kaevandamine peatada ning leidudest teatada Muinsuskaitseametile;
  16. karjääri perimeetri nõlvad kujundada kaevandamise käigus, selleks võib kasutada maavara katendit ning maavara töötlemisel ülejäänud peenfraktsiooni;
  17. küsida korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimusi mõistliku aja jooksul pärast kaevandamisloa saamist, kuid hiljemalt kolm aastat enne loa kehtivusaja lõppemist. Mitte hiljem kui kolm kuud enne kaevandamisloa kehtivusaja lõppemist esitada loa andjale taotlus kaevandamisega rikutud maa korrastamise lõpetamise vormistamiseks.

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa muutmise taotluse avalikustamise käigus edastasid eraisikud 2 pöördumist (KOTKAS 16.07.2024 nr DM-126852-15 ja 23.07.2024 nr DM-126852-16). Mõlemas kirjas tunti muret veetasemete pärast.

Keskkonnaamet vastas 16.08.2024 kirjaga nr DM-126852-18 ja 21.08.2024 kirjaga nr DM-126852-21 et menetluse käigus hinnatakse kaevandamistegevusest tingitud mõjusid Keskkonnaameti poolt koostatavas keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise eelhinnangus. Kasutame olemasolevaid andmeid (lisaks taotlusmaterjalidele ka OÜ Inseneribüroo STEIGER tööd nr 08/0279 „Koonga dolokivimaardlasse kavandatava kahe karjääri rajamisega ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne“ 2009; OÜ Inseneribüroo STEIGER tööd nr 23/4389 „Koonga II dolokivikarjääri mõjuhinnang“ 2023; OÜ Inseneribüroo STEIGER tööd nr 19/2493 „Koonga II dolokivikarjääri seirekava“ 2020). Kui eelhinnangu koostamise käigus selgub, et ei ole piisavalt andmeid otsuse tegemiseks, võib Keskkonnaamet küsida loa taotleja käest täiendavat infot (näiteks täiendavat eksperthinnangut). Vajadusel algatatakse keskkonnamõjude hindamine.

Kehtivas Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloas on kohustus teostada põhjavee taseme ja kvaliteeti seiret üks kord kvartalis Männi (33404:002:0024), Ame (33404:002:0099) ja Vanatoa (43001:001:0223) kinnistute kaevudes. Antud menetluse käigus vaadatakse üle kõik kehtivad kohustused ja vajadusel täiendatakse, täpsustatakse seire iseloomu. Täpsem hinnang seire kohta antakse keskkonnamõtjude algatamise või algatamata jätmise eelhinnangus. Seiretulemusi on võimalik igaühel vaadata keskkonnaotsuste infosüsteemist KOTKAS keskkonnaloa nr KMIN-112 alt.

Kehtiva Koonga II dolokivikarjääri keskkonnaloa meetmete tabeli V16. punkti 6 (Tööde teostamise tingimused ja nõuded) kohaselt, juhul kui puurkaevus veetase langeb või põhjavee kvaliteet halveneb, siis tuleb kontrollida, kas olemasolev kaev suudab tagada elamu varustatuse nõuetekohase olmejoogiveega. Samuti tuleb selgitada välja veetaseme ja veekvaliteedi muutuste põhjused. Kui veetaseme alanemine ja vee kvaliteedi halvenemine tulenevad kaevandamistegevusest, siis kaevandaja peab tagama kinnistu veevarustuse. Vajadusel tuleb rajada uus puurkaev. Samuti sätestab maapõueseadus § 93 lg 1, et kaevandamisloa omaja hüvitab kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst.

Keskkonnaamet analüüsis kaevandamisega seotud mõjusid veetasemetele ja kvaliteedile ning tõi välja leevendusmeetmed eelhinnangu eelnõus. Loale kantakse vastavad kõrvaltingimused.

Lääneranna Vallavalitsus nõustus 14.08.2024 otsusega nr 352 (KOTKAS 19.08.2024 nr DM-126852-19) keskkonnaloa muutmise järgmistel tingimustel:

- Koonga dolokivikarjäärist väljaveo jaoks rajatud ümbersõidutee Koonga külast peab omama tolmuvaaba teekatet;
- kallurautode läbisõitu Koonga küla keskusest tuleb maksimaalselt vältida või rakendada läbisõidul kiirusepiiranguid.

Keskkonnaamet edastas kohaliku omavalistuse arvamuse avaldamiseks loa taotlejale 21.08.2024 kirjaga nr DM-126852-20.

Forek OÜ vastas Keskkonnametile (KOTKAS 20.09.2024 nr DM-126852-23), milles märkis punkti 1 osas, et *Koonga ümbersõidutee rajamine oli kehtiva keskkonnaloa tingimus nr 8 ning see on Forek OÜ poolt täidetud. Kokkuleppe osana rajas Forek OÜ kohaliku omavalitsuse soovil ümbersõidutee oluliselt laiemana kui karjääri transpordiks vajalik ning teiselt poolt võttis Lääneranna Vallavalitsus tee musta kattega katmise enda kohustuseks* (kirjale kaasa lisatud Forek OÜ ja KOV'i vaheline leping ja tee vastuvõtmise akt). *Kuivõrd käesoleva menetluse puhul on tegemist kahe olemasoleva loa liitmisega ja kehtivusaja pikendamisega mahtude vähenemise tõttu, siis on meie hinnangul tee osas kohaliku omavalitsuse tingimus täidetud ja lepinguga kaetud. Seetõttu ei ole see asjakohane ka väljastatavas keskkonnaloas.*

Keskkonnaamet nõustub Forek OÜ poolsete selgitustega.

Punkti 2 osas märkis Forek OÜ, et *Koonga küla keskust läbivad riiklikud kõrvalmaanteed. Oleme igakülgsest nõus toetama piirangute rakendamist ning osalema vastavates aruteludes*

koos Lääneranna Vallavalitsuse ja Transpordiametiga. Siiski tuleb arvestada, et tegemist on avalikult kasutatava riikliku teega ja Forek OÜ omalt poolt piiranguid seada ei saa.

Keskkonnaamet märgib, et loa taotleja on juba Koonga külast ümbersõidutee rajanud, mis vähendab liikluskoormust. Keskkonnaamet selgitab, et kaevandamisloa omajal on loa alusel õigus korraldada kaevise vedu üksnes mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piires (MaaPS § 42 lg 3 p 5). Seega ei ole Keskkonnaameti pädevuses keskkonnaloaga reguleerida kaevise vedu väljaspool mäeeraldist ja mäeeraldise teenindusmaa piire era- ega ka avalikult kasutataval teedel. See on tee omaniku pädevuses. Samuti ei ole Keskkonnaameti pädevuses seada teedele kiiruspiiranguid.

Eelhinnangu, loa ja korralduse eelnõude kohta esitas arvamuse Muinsuskaitseamet 01.12.2025 e-kirjaga (KOTKAS 02.12.2025 nr DM-126852-30), milles märgitakse, et Muinsuskaitseameti poolt jääb kehtima hoiatus: kui mistahes paigas avastatakse ehitamisel, teede, kraavide ja trasside rajamisel või muude mulla- ja kaevetööde tegemisel arheoloogiline kultuurkiht või maasse, veekogusse või selle põhjasetetesse mattunud ajaloolised ehituskonstruksioonid, on leidja kohustatud tööd peatama, säilitama koha muutmata kujul ning viivitamata teavitama sellest ametit (muinsuskaitseadus § 31 lg 1).

Märgime, et keskkonnaloale ei kanta seadusest tulenevaid nõudeid, kuna neid tuleb niikuinii täita. Loale jääb kehtima tingimus järgmises sõnastuses: katendi eemaldamisel arheoloogiliste leidude ilmnemisel (alal võib esineda kalmeid) kaevandamine peatada ning leidudest teatada Muinsuskaitseametile.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan (Koonga).pdf
3. Geoloogilised läbilõiked (Koonga).pdf
4. Korrastatud ala plaan (Koonga).pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Lääneranna Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet, Metsamaahalduse Aktsiaselts, Muinsuskaitseamet, Osühing Eesti Killustik, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Merike Rosin 5447 0092 (maapõu)
merike.rosin@keskkonnaamet.ee

Heleene Voika 569 9732 (vesi)
heleene.voika@keskkonnaamet.ee